

Instruktion till workshopsledaren

- Det kan ibland vara svårt att se hur åtgärder och förslag påverkar på sikt. Ett sätt att hitta mod för att ta långsiktiga beslut är att inspireras och lära av historien.
- Storytelling är ett kraftfullt verktyg för att väcka känslor, igenkänning och mod.
- Den här övningen används med fördel mot ett riktat problemområde.
- På bild 3 och 4 finns två berättelser som du som workshopledare kan ta avstamp i.
- Har du en egen historia kan med fördel även bjuda på den.
- På bild 5, där finns arbetsbladet, skriv gärna ut arbetsbilden i A3.

! TIPS! Du kan be deltagarna att reflektera över lärdomar från historien och be att de delar med sig.

Workshops material

Vilken historia är
du med och
skapar?

Fluortanten

I början av 60-talet och ungefär 25 år framåt kom fluortanten på besök till alla skolor. Varannan vecka fick alla barn skölja tänderna med en fluorlösning.

Det fick en väldigt god effekt, det blev ungefär 20 till 30 procent minskning av karies. Men i mitten av 80-talet upphörde det, då ansåg man att fluortandkrämen var så etablerad i samhället att det skulle räcka. Man tyckte inte att effekten var så stor och landstingen såg en chans att spara pengar.

I officiell statistik rapporteras bara stora hål, inte skador i emaljen. 80 procent av skadorna finns just i emaljen. Därför var det olyckligt att man slutade med fluor-sköljningarna samtidigt som mat och dryckesvanor ändrades till det sämre.

Fluortanten återvände 2008 i vissa regioner men nu i form av fluorlack och det har gett ett mycket bra resultat. Förutom lackning av tänder får eleverna också lära sig hur man bär sig åt för att bäst hålla rent tänderna. Det ökar chansen för barnen att bibehålla en god tandhälsa hela livet.

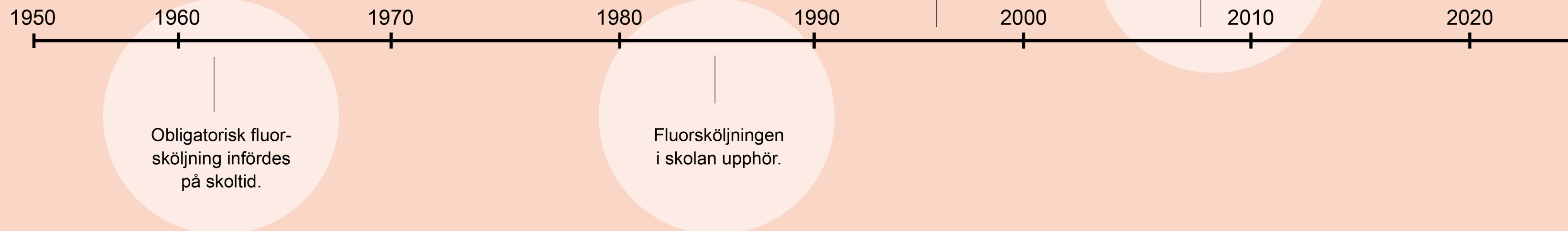
0,2

procentig natriumfluoridlösning.

Eleverna fick skölja med 0,2 procentig natriumfluoridlösning varje eller varannan vecka. Folk tandvårdens uppdrag med fluortanten i skolorna lyckades och tandhälsan förbättrades.

Fluortanten återvänder 2008 men nu i form av fluorlack och det har gett ett mycket bra resultat.

Sedan 2008 är fluortanten tillbaka i Västra Götaland.

Simkunnigheten

För dryga 100 år sedan var drunkning en av de vanligaste orsakerna till våldsam död i Sverige. Omkring 1 100 personer omkom årligen av en befolkning på knappt fem miljoner. Svenskarnas simokunnighet ökade inte bara lidandet bland befolkningen utan var även väldigt kostsamt för staten.

För 100 år sen var bara ca 10% av svenska skolungdomar simmkunniga. 1898 startades därför Svenska Livräddningssällskapet med målet att rädda liv genom att öka svenskarnas simkunnighet. Efter detta ökade simmkunnigheten stadigt under 1900-talet. 1945 sades knappt hälften av barn som fyllt sju kunna simma 50 meter. På 50-talet infördes kommunala simskolor och 1981 uppskattades 9 av 10 ungdomar simmkunniga.

På 70-talet byggde nästan alla kommuner simhallar och erbjöd gratis simundervisning. Simundervisning erbjöds även i skolan. Mellan 1954-1988 minskade drunkningsolyckorna i Sverige med 90 procent. Det långsiktiga arbetet för att öka simkunnigheten har radikalt minskat antalet drunkningsolyckor i Sverige.

Mäns alkoholvanor och överskattande av sin egen simförmåga är orsak till många av dagens drunkningsolyckor.

En annan utsatt grupp idag är unga med bristande simkunskaper där barn med rötter utanför Europa är en utstickande grupp.

10%

För 100 år sen var bara ca 10% av svenska skolungdomar simmkunniga.

1890 1900 1910 1920 1930 1940 1950 1960 1970 1980 1990 2000 2010 2020 2021 2022

Svenska Livräddningssällskapet grundas.

Vid denna tid omkom årligen omkring 1 100 personer på grund av drunkning.

Kommunala simskolor införs.

9/10 ungdomar uppskattas vara simmkunniga.

Endast 0,9 döda per 100 000 av drunkning.

2022 omkom 70 personer i drunkningsolyckor i Sverige.

Vilken historia är du med och skapar?

Välj ett problem att jobba med. Reflektera kring hur det sett ut historiskt, hur det ser ut idag och hur du vill att det ska se ut framöver. Skriv ner historiska och nutida händelser och reflektera över målsättningar för den historia du vill vara med och skapa.

